

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Ekonomická fakulta

Emília Zimková

BANKOVNÍCTVO

ERUDITIO
MORES
FUTURUM

Obsah

Predhovor	3
Obsah	4
Content	8
Zoznam obrázkov	12
Zoznam grafov	14
Zoznam prípadových štúdií	15
1. BANKY V NÁRODNOM HOSPODÁRSTVE	16
1.1. Národné hospodárstvo a finančné inštitúcie	16
1.2. Funkcie finančného systému	18
1.3. Úlohy finančných sprostredkovateľov v národnom hospodárstve	22
1.3.1. Bankový systém	22
1.3.2. Obchodníci s cennými papiermi	28
1.3.3. Správcovské spoločnosti, investičné spoločnosti	30
1.3.4. Poisťovne a zaist'ovne	32
1.3.5. Dôchodkové fondy	34
1.3.6. Ďalšie finančné inštitúcie vo finančnom sektore	34
1.4. Formovanie jednotného trhu finančných služieb Európskej únie	35
1.4.1. Genéza formovania jednotného trhu finančných služieb Európskej únie	35
1.4.2. Ciele a súčasti Akčného plánu finančných služieb	36
1.4.3. Lamfalussyho legislatívny proces	39
1.4.4. Budúcnosť jednotného trhu finančných služieb Európskej únie	47
1.4.5. Pracovný program výborov 3L3	48
1.5. Finančná kríza – faktor ovplyvňujúci zmeny vo finančných systémoch	49
1.5.1. Finančné krízy v ekonomickej teórii	50
1.5.2. Od cenovej bubliny hypoték k medzinárodnej finančnej kríze	54
1.5.3. Dá sa predvídať intenzita a dĺžka prebiehajúcej finančnej krízy?	57
1.5.4. Potenciálny vplyv finančnej krízy na reálnu ekonomiku	57
Zhrnutie	59
Kľúčové slová	61
Otázky	61
Literatúra	62
Internetové zdroje	63
Tlačené médiá	64

2. CENTRÁLNE BANKOVNÍCTVO	65
2.1. Vznik centrálnych bánk	65
2.2. Funkcie centrálnej banky	69
2.3. Národná banka Slovenska	72
2.3.1. Právny základ Národnej banky Slovenska	72
2.3.2. Rozhodovacie orgány Národnej banky Slovenska	73
2.3.3. Menová politika Národnej banky Slovenska	75
2.3.4. Emisia bankoviek a mincí Národnou bankou Slovenska	78
2.3.5. Regulácia finančného trhu Národnou bankou Slovenska	82
2.3.6. Platobný styk a Národná banka Slovenska	86
2.3.7. Medzinárodné aktivity Národnej banky Slovenska	89
2.4. Teoretické aspekty menovej únie v Európe	91
2.4.1. Východiská teórie optimálnej menovej zóny	91
2.4.2. Súčasný stav teórie optimálnej menovej zóny	93
2.5. Európsky systém centrálnych bánk	96
2.5.1. Časový harmonogram vzniku menovej únie v Európe	97
2.5.2. Spoločná jednotná mena euro	104
2.5.3. Členstvo Slovenska v Európskej únii a etapy eurokonverzie ..	106
2.5.4. Právny základ Európskeho systému centrálnych bánk	114
2.5.5. Základné a doplnkové úlohy eurosystému	116
2.5.6. Nezávislosť, štruktúra a imanie Európskej centrálnej banky ...	125
2.5.7. Rozhodovacie orgány Európskej centrálnej banky	129
2.5.8. Menová politika Európskeho systému centrálnych bánk	132
2.5.9. Devízová politika Európskeho systému centrálnych bánk	151
2.6. Centrálné bankovníctvo a finančná stabilita	153
2.6.1. Regulácia európskych národných finančných trhov a dohľad nad nimi	153
2.6.2. Nadnárodná regulácia európskych finančných trhov	157
2.6.3. Regulácia slovenského finančného trhu	159
Zhrnutie.....	164
Kľúčové slová	165
Otázky.....	165
Literatúra.....	166
Internetové zdroje	168
3. KOMERČNÉ BANKOVNÍCTVO	169
3.1. Z histórie komerčného bankovníctva	169
3.1.1. Peňažníctvo pred naším letopočtom	169
3.1.2. Vývoj bankovníctva po vznik Československej republiky	170
3.1.3. Vývoj bankovníctva od vzniku Československej republiky ...	173
3.2. Legislatívne prostredie bankovníctva	181

3.3. Charakteristika bankových produktov	187
3.4. Hlavné výkazy komerčnej banky	187
3.4.1. Súvaha komerčných bánk	188
3.4.2. Výkaz ziskov a strát komerčných bánk	194
3.5. Ceny bankových produktov	196
3.6. Členenie bankových produktov	198
3.6.1. Členenie bankových produktov podľa vzťahu k bilancii banky	199
3.6.2. Členenie bankových produktov podľa cieľových skupín klientov	200
3.7. Vkladové operácie bánk	201
3.7.1. Vklady na požiadanie	201
3.7.2. Termínované vklady	203
3.7.3. Úsporné vklady	203
3.7.4. Depozitné certifikáty	205
3.7.5. Bankové obligácie	205
3.8. Ochrana vkladov klientov komerčných bánk	206
3.8.1. Systémy ochrany vkladov v Európskej únii	206
3.8.2. Ochrana vkladov na Slovensku	211
3.8.3. Náhrada za nedostupné vklady	212
3.9. Úverové operácie bánk	213
3.9.1. Členenie úverov	214
3.9.2. Peňažné úvery	216
3.9.3. Záväzkové úvery	221
3.9.4. Banková záruka	223
3.10. Úverový proces	227
3.10.1. Prípravná fáza úverového procesu	228
3.10.2. Posudzovanie a schvaľovanie úverového obchodu	229
3.10.3. Príprava a uzatvorenie zmluvnej dokumentácie	232
3.10.4. Aktívny úverový vzťah	233
3.10.5. Ukončenie úverového vzťahu	239
3.11. Zabezpečovacie nástroje	239
3.11.1. Zabezpečovacie nástroje na úvery	239
3.11.2. Zmenky	241
3.12. Mimobilančné obchody	243
3.12.1. Investičné bankovníctvo	244
3.12.2. Platobný styk	246
3.12.3. Elektronické bankovníctvo	255
3.13. Riziká v podnikaní komerčnej banky	258
3.13.1. Všeobecná kategorizácia finančných rizík	259

3.13.2. Kapitálová primeranosť a bazilejské dohody	263
Zhrnutie	268
Kľúčové slová	269
Otázky	269
Literatúra	270
Internetové zdroje	272
Tlačené médiá	272
Záver	273
Resumé.....	275
Literatúra.....	277

Content

Prefac	3
Content.....	4
Obsah	8
List of Figures	12
List of Charts.....	14
List of Case Studies	15
1. BANKS IN NATIONAL ECONOMY	16
1.1. National Economy and Financial Institutions	16
1.2. Functions of Financial System	18
1.3. Role of Financial Intermediaries in National Economy	22
1.3.1. Banking System	22
1.3.2. Stock Market Broker Companies	28
1.3.3. Asset Management Companies, Investment Companies	30
1.3.4. Insurance and Assurance Corporations	32
1.3.5. Pension Funds	34
1.3.6. Other Financial Institutions in Financial Sector	34
1.4. Creation of Single Market of Financial Services in European Union	35
1.4.1. Genesis of Creation of Single Market of Financial Services in the European Union.....	35
1.4.2. Aims and Parts of Action Plan of Financial Services	36
1.4.3. Lamfalussy Legislative Process	39
1.4.4. Future of Single Market of Financial Services in the European Union	47
1.4.5. Working Programme of Committees 3L3	48
1.5. Financial Crisis – A Factor Influencing Changes in Financial Systems	49
1.5.1. Financial Crises in Economic Theory	50
1.5.2. From Price Bubble of Mortgages to International Financial Crisis	54
1.5.3. Can Intensity and Length of Actual Financial Crisis be Foreseen?.....	57
1.5.4. Potential Influence of Financial Crisis on Real Economy	57
Conclusion	59
Questions	61
Literature	62
Internet Sources	63
Printed Sources	64

2. CENTRAL BANKING	65
2.1. Emergence of Central Banks	65
2.2. Functions of Central Bank	69
2.3. National Bank of Slovakia	72
2.3.1. Legal Base of National Bank of Slovakia	72
2.3.2. Decision Making Bodies of National Bank of Slovakia	73
2.3.3. Monetary Policy of National Bank of Slovakia	75
2.3.4. Issuing of Banknotes and Coins by National Bank of Slovakia....	78
2.3.5. Regulation of Financial Market by National Bank of Slovakia	82
2.3.6. Payment system and National Bank of Slovakia	86
2.3.7. International Activities of National Bank of Slovakia	89
2.4. Theoretical Aspects of Monetary Union in Europe	91
2.4.1. Corner-stone of Optimum Currency Area Theory	91
2.4.2. Present Stage of Optimum Currency Area Theory	93
2.5. European System of Central Banks	96
2.5.1. Time Schedule of Monetary Union Emergence in Europe	97
2.5.2. Common Single Currency Euro	104
2.5.3. Membership of Slovakia in the European Union and phases of Euroconversion	106
2.5.4. Legal Base of European System of Central Banks	114
2.5.5. Main and Supplementary Roles of Eurosystem	116
2.5.6. Independence, Structure and Capital of European Central Bank	125
2.5.7. Decision Making Bodies of European Central Bank	129
2.5.8. Monetary Policy of European System of Central Banks	132
2.5.9. Exchange Policy of European System of Central Banks	151
2.6. Central Banking and Financial Stability	153
2.6.1. Regulation of European National Financial Markets and their Supervision	153
2.6.2. Supranational Regulation of European Financial Markets	157
2.6.3. Regulation of Slovak Financial Market	159
Conclusion	164
Key Words	165
Questions.....	165
Literature.....	166
Internet Sources	168
3. COMMERCIAL BANKING	169
3.1. From history of Commercial Banking	169
3.1.1. Banking before our Era	169

3.1.2. Development of Banking before the Creation of Czechoslovak Republic	170
3.1.3. Development of Banking after the Creation of Czechoslovak Republic.....	173
3.2. Legislative Environment of Banking	181
3.3. Characteristics of Banking Products	187
3.4. Main Statements of Commercial Banks	187
3.4.1. Balance Sheet of Commercial Banks	188
3.4.2. Income Statement of Commercial Banks	194
3.5. Price of Banking Products	196
3.6. Segmentation of Banking Products	198
3.6.1. Segmentation of Banking Products according to Balance Sheet	199
3.6.2. Segmentation of Banking Products according to Targeted Groups of Clients	200
3.7. Deposit Operations of Banks	201
3.7.1. Counter Deposit	201
3.7.2. Term Deposit	203
3.7.3. Saving Deposit	203
3.7.4. Certificate of Deposit	205
3.7.5. Banking Bonds	205
3.8. Protection of Client's Deposits in Commercial Banks	206
3.8.1. Systems of Deposits Protection in the European Union	206
3.8.2. Protection of Deposits in Slovakia	211
3.8.3. Compensation for Inaccessible Deposits	212
3.9. Credit Operations of Commercial Banks	213
3.9.1. Segmentation of Credits	214
3.9.2. Financial Credits	216
3.9.3. Undertaking Credits	221
3.9.4. Bank Pledge	223
3.10. Process of Crediting	227
3.10.1. Preparatory Phase of Process of Crediting	228
3.10.2. Assessment and Approval of Credit Deal	229
3.10.3. Preparation and Validation of Contract Documentation	232
3.10.4. Active Credit Relationship	233
3.10.5. Termination of Credit Relationship	239
3.11. Assurance Instruments	239
3.11.1. Assurance Instruments for Credits	239
3.11.2. Bills of Exchange	241
3.12. Off-Balance-Sheet Operations	243

3.12.1. Investment Banking	244
3.12.2. Payment System	246
3.12.3. Electronic Banking	255
3.13. Risk in Business of Commercial Bank	258
3.13.1. General Categorisation of Financial Risks	259
3.13.2. Capital Adequacy and Basel Agreements	263
Conclusion	268
Key Words	269
Questions	269
Literature	270
Internet Sources	272
Printed Sources	272
Summary	273
Záver.	275
Literature.....	277